

Patron

INFORMACE PŘÁTEL
POMNÍČKŮ A PAMÁTNÝCH MÍST
JIZERSKÝCH HOR

4 / 94

ROČNÍK 5

P O Z V Á N K A

Na společnou schůzku zájemců o pamětní místa Jizerských hor, která se koná v sobotu, 10. prosince 1994 v 10.30 hodin v budově Riedlovy vily v Desné v Jizerských horách.

Schůzka je spojena s prohlídkou reinstalované výstavy historických fotografií pana Milana Jeníka, který je za svůj dlouhý život shromáždil v celé východní části Jizerských hor, od Desné až po Flinsberg.

(vstupné na výstavu 5,- Kč je nutno zaplatit zvlášť)
Odjezd z Frýdlantu 7.55, Liberce 8.39, Jablonce 9.03 hodin

Vycházka na jedno zimní nedělní odpoledne ku vzpomínce na rodinu Amlerových

Sraz na nádraží v Josefově Dole, dne 8. ledna 1995

Odjezd z Frýdlantu 11.25, Liberce 12.14,
Jablonce 12.39, Tanvaldu 12.45, Smržovky 13.05.

Na trase jsou tato pamětní místa:

Pomník Gustava Leutelta
Pamětní tabulka Josefa Jägra
Jahnův pamětní kámen
Tabulka nouzové cesty
Brechschmiedova kaplička
Pomník císaře Josefa
Karlovský hřbitov

Varianta hodně sněhu:
Návrat po silnici
do Josefova Dolu

Zázračná studánka v Karlově
Seibothova studánka
Křížová cesta
Sixtínská Madona pod Bramberkem
Symbolický hřbitov obětí I. světové války
Pomník lučanské stávký

Varianta málo sněhu:
Odjezd z nádraží v Lučanech

Varianta Janov:

Z Karlova přes Hrabětice a Malý Semmering
do Janova, na místo umučení Annelore Feix.
Návrat autobusem do Jablonce.

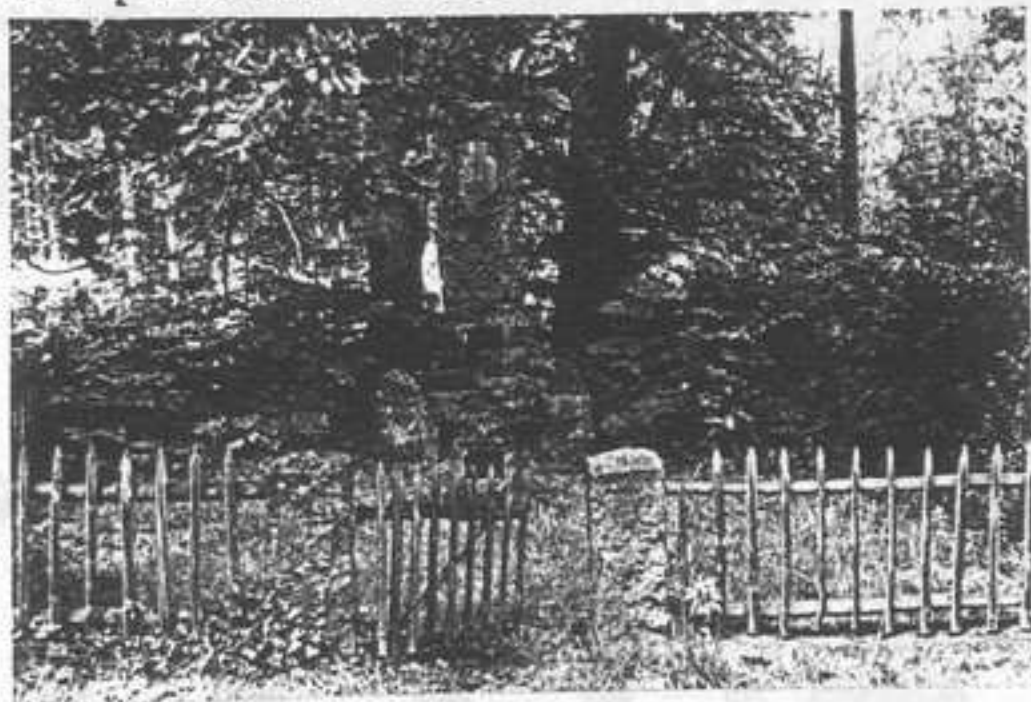

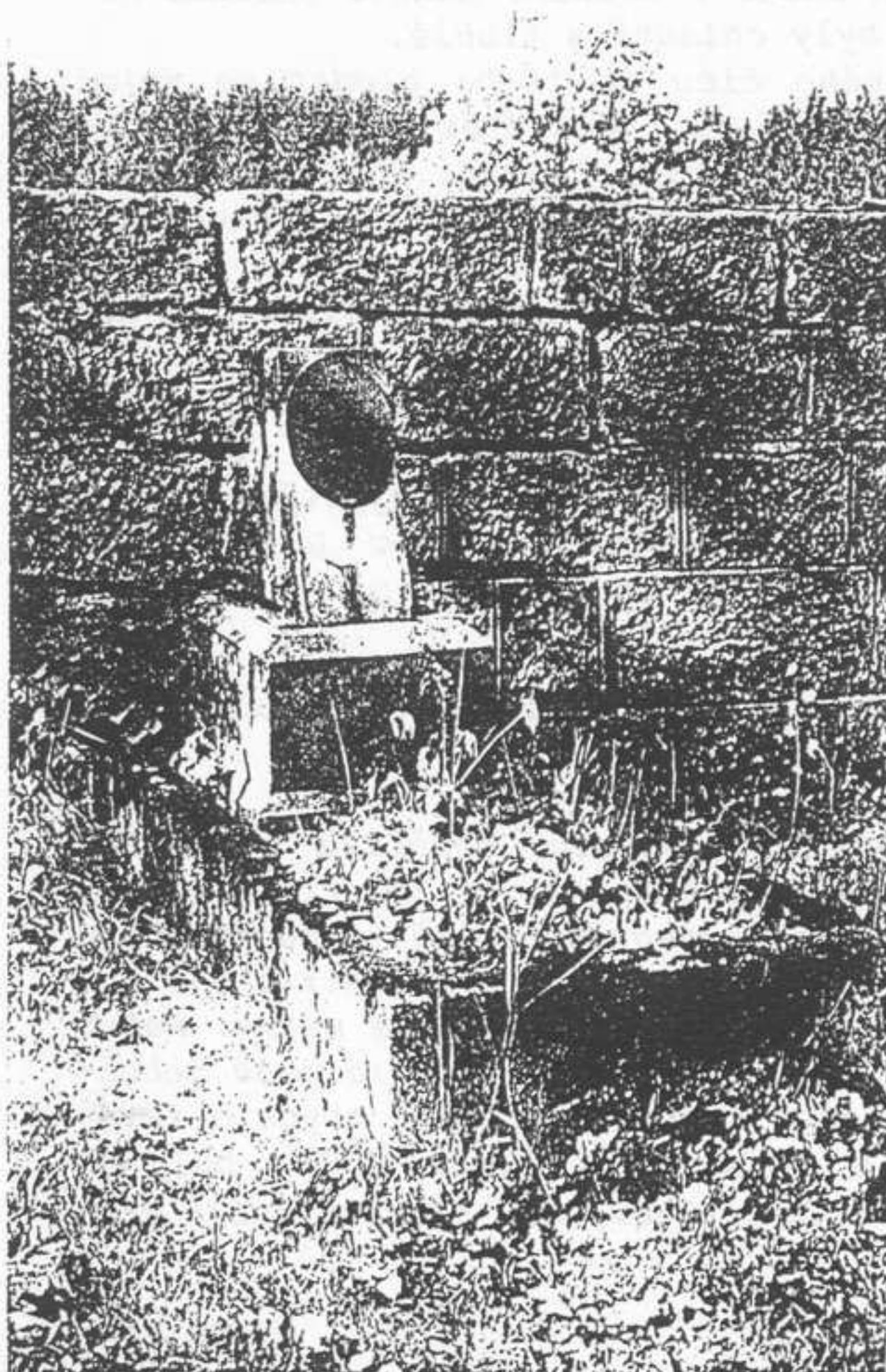
Foto: Pomník v Böhmově kotlině
Boží muka pod Slovankou

Tragödie der Familie Amler

Před 92 roky se v Jizerských horách přihodila strašlivá rodinná tragedie, jakou kdy okolí zažilo. Nechejme si o této děsivé události vyprávět prostřednictvím tehdejšího tisku. Gablonzer Tagblatt z neděle 11. ledna 1903 přinesl následující zprávu:

Z Karlova nás informují: Dnes bylo ve zdejším hostinci „U Karlových lázní“ nalezeno šest mrtvých těl. Hostinský Franz Amler zamordoval svou ženu, svoje čtyři děti a nakonec sám sebe. Zcela nemyslitelné zaopatření, ve kterém se rodina nacházela, bylo příčinou této strašlivé události. Později přineseme další informace.

Pětinásobná vražda a sebevražda

Obyvatele Karlova u Horního Maxova a celého okolí velmi vzrušila zřídka kdy viděná strašlivá událost. 10. toho měsíce byla v hostinci „U Karlových lázní“ spáchána pětinásobná vražda a sebevražda. Hostinský Franz Amler zastřelil svoji ženu a čtyři děti a pak sám sebe jednou ranou usmrtil. Tento čin byl spáchán - jak ukazují okolnosti - v noci z pátku na sobotu kolem půlnoci. V uvedený den dopoledne byl teprve odhalen. Všechny dveře byly otevřeny a přichozím se naskýtal hrůzný pohled. Na čtyřech postelích leželo šest mrtvých těl. V jedné

posteli ležela dvě děvčata, čtyřletá Elsa a tříletá Ella. Ve druhé posteli jedenáctiletý chlapec Alfred, žák karlovské školy, ve třetí posteli žena Paulina s pětitydenní Emmou. Ve čtvrté ležel sám vrah, který se revolverem devítimilimetrové ráže střelil do břicha. Všichni ostatní jsou zastřeleni ranou do hlavy. Otřesný pohled se nabízel na dvě děvčátka v první posteli, z nichž jedna držela v ruce svou panenku. Chlapec se podle zakrvácených rukou musel střelbě bránit, proto dostal další dvě rány. Žena leží oblečená na pravém boku a za ní leží pětitydenní dítě s rozstřílenou hlavou. Jaký to tragický obraz ! Na umývadle byly vyrovnány do řady čtyři prázdné nábojnice a v revolveru zbylo ještě pět plných patron, bylo tedy vypáleno devět výstřelů. V uhláku ležel zakrvácený papír, kterým si, jak se zdá, nešťastný otec utíral ruce. Ihned přivolaný lékař, doktor Anton Zuber z Dolního Maxova ohledal nalezené mrtvoly, které již byly chladné a ztuhlé.

Příčiny tohoto hrozného činu je třeba hledat ve velmi špatném a nemyslitelném zaopatření, ve kterém se rodina nalézala. Hlad a bída zkroušily šest osob k smrti. Nalezený dopis muže a ženy vypovídá, že už nenalézali žádné jiné východisko. Amler byl muž příkré a nebojácné povahy a měl za sebou několik těžkých životních ran osudu. Po splnění vojenské služby si našel místo v jedné fabrice, kde se připlétl do stroje a přišel o pravou nohu. Brzy nato zemřela jeho první manželka. Jako vyučený pekař nemohl už dále vykonávat svoje povolání. Před tím, než přišel do Karlova, měl v Harrachově pronajmutý hostinec „Vereinhalle“. Od června 1901 v nájmu hostinec „U Karlových lázní“ v Karlově. Pro svoje tělesné postižení a množství potomků nemohl rodinu dobře zaopatřit.

Gablonzer Tagblatt, dne 15 ledna 1903 na 3. straně:

Rodinné drama v Karlově

Ohromné množství lidí proudilo v sobotu, neděli a v pondělí malou obcí Karlovem. Největší nápor byl ale v pondělí 12. toho měsíce odpoledne, kdy se konal pohřeb šesti obětí: hostinského Amlera, jeho ženy a čtyř dětí. V hostinské místnosti stojí řada pěti rakví. Pětitydenní dítě leží v klíně své matky. Rakve jsou otevřené a davy proudí do místnosti, ve které jsou nebožtíci vystaveni. Vše bylo podle starokatolického obyčeje farářem Johannem Marschallem z Jablonce zařízeno. Rakve byly na pěti marách doneseny na místní hřbitov, což představovalo zdr-

cující zážitek. Průvod lidí v šesti až sedmistupech se dal do pohybu. V čele šly děti z maxovské školy a karlovské pobočky, kteří na rakev svého oblíbeného spolužáka Alfreda položily věnec. Rakve byly spuštěny do pěti hrobů. Projev vycházející ze srdce faráře Marschalla roztesknil davy lidí. Dlouho se o této události mezi lidmi vyprávělo, dlouho zůstane v paměti zejména těch, kteří místo činu v těchto dnech na vlastní oči viděli.

Co k tomu dodat? Těžko něco, co by tento nezměrně hořký a tvrdý osud Jizersko-horské rodiny vystihlo. Většina obětí byla z řady těch nejchudších, nevinných dětí. Nouze a bolest byly denním chlebem těchto lidí. Práce a

povinnost jejich životní náplní. Dvojnásobně těžký byl život zdejších horalů, kteří v odlehlých končinách Jizerských hor bydleli a žili. Ačkoliv museli překonávat dlouhou a těžkou zimu a jen krátké léto jim poskytovalo skrovnou úrodu, přesto zůstávali svému domovu věrni...

Podle článku Gerharda Kutnara pro Prager Volkszeitung
přeložil Jiří Šourek

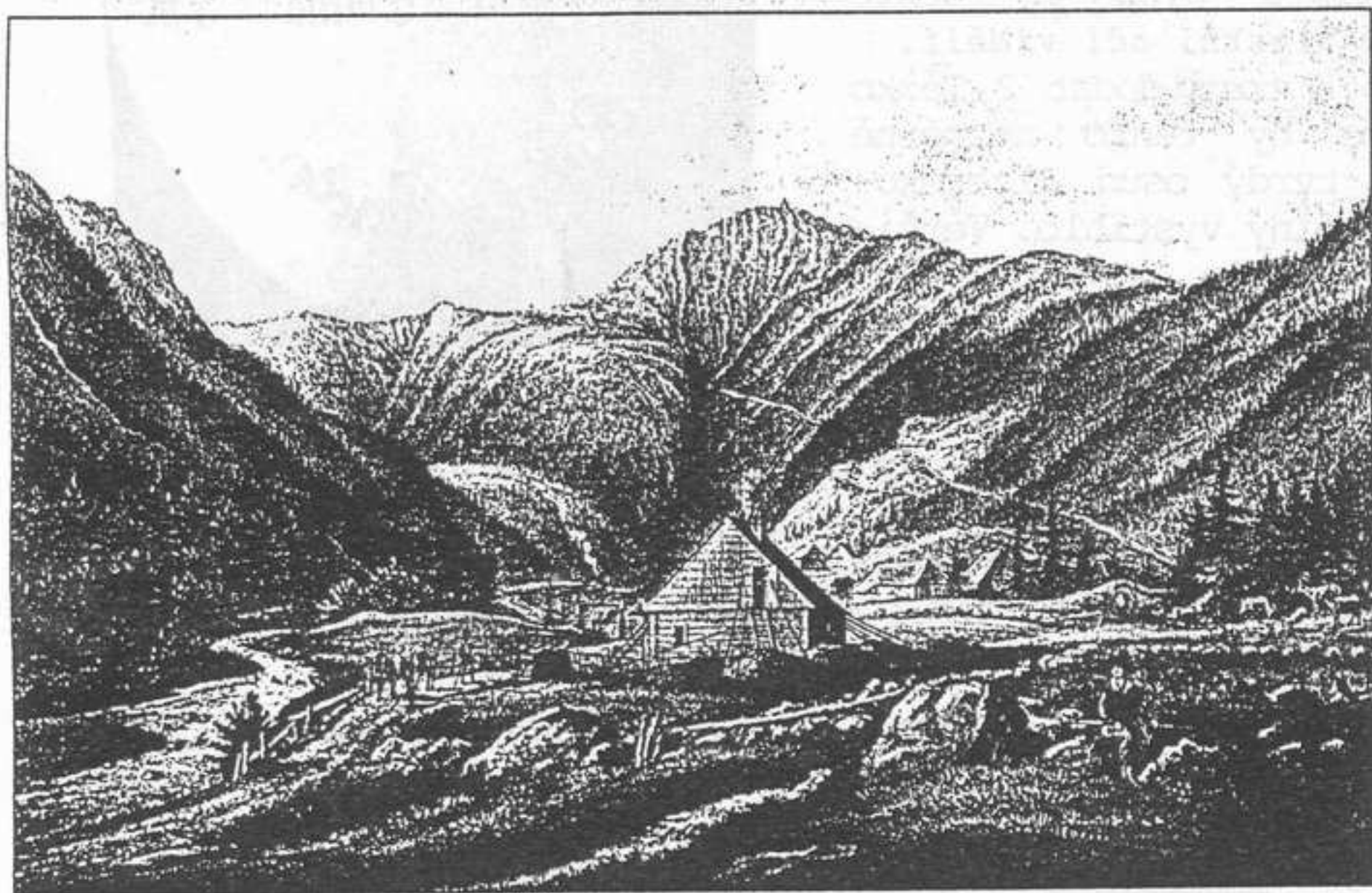
Poslední okamžiky života lesníka Freye

Lesník Frey byl statný muž ve věku kolem pětatřiceti let, dobré povahy, otec čtyř dětí. Tak jako již tolikrát předtím stoupal k horám ze své hájovny ve WOLFSHAU v sobotu, dne 21. července 1877 lesník Frey, aniž by jen tušil, jaký osud je mu předurčen. Byl nalezen teprve po osmi dnech intenzivního pátrání na svahu Malé Kupy, zavražděn jediným výstřelem z brokovnice vypáleným z bezprostřední blízkosti. Byl nalezen ve skrčené poloze pod kosodřevinou, mrtev následkem vykrvácení ze

třinácti zásahů na jeho těle. Zásah z bezprostřední blízkosti způsobil roztržení stehenních kostí a holenních kloubů. Tušil že zemře a instinktivně se skryl v kleči, kde za strašných bolestí ještě asi hodinu žil, během níž do svého zápisníku zachytil otřesné svědectví umírajícího člověka bez naděje na záchranu. Pokusil se obvázat si rány, pokud lze vůbec třináct ran obvázat a zakrvácenýma rukama začal psát...

„...síly mne opouštějí v půl deváté, zasažen jsem byl asi v půl osmé ! Pane hrabě ! Postarejte se o moji ženu a děti ! Kdybych zemřel než mne zde naleznou, dávám Vám na vědomí, že jsem byl postřelen pytlákem z bezprostřední blízkosti dvouhlavňovou brokovnicí. Milá a věrná ženo, děti, rodiče i sourozen-

E.W.Knippel - SCHNEEKOPPE - 1849
ze sbírek Krkonošského musea ve Vrchlabí

ci - žijte blaze. Prosím pana hraběte, aby se postaral o vás, když jsem svoji krev prolil v jeho službách. Žijte blaze, Bůh mi buď milostiv. Moje dobrá ženo, milé děti, staňte se dobrými lidmi a modlete se za mne. Mám strašné bolesti, bože slituj se nade mnou. Pane hrabě, postarej se o mé blízké, prolil jsem

svou krev pro Tebe. Bože do tvých rukou poroučím svou duši, požehnej mi. Křičím co mi síly stačí, ale nikdo mne neslyší. Bože vysvoboď mne, děti modlete se za svého otce a nemyslete na pomstu. Bože odpusť mému vrahovi a ujmí se mne. Mé utrpení je veliké..."

Teprve po osmi dnech byl nalezen mrtvý lesník Frey. Před smrtí vystřílel všechny své náboje ve snaze přivolat pomoc. Nikdo však tyto výstřely nezaslechl. Tento čin vzbudil ve své době velkou pozornost v celém okolí, ale přes veškeré úsilí se vraha (jako i v jiných případech) nepodařilo vypátrat. Zachoval se pouze kamenný pomníček u cesty z Karpacze na Sněžku, který připomíná, jak těžkou a nebezpečnou byla služba za doby hraběte Leopolda Schafgotsche.

Z dostupných materiálů přeložil
Herbert Endler

G O T T F R I E D M E N Z E L

Hynek Farský

Pomník pyramidálního tvaru na památku Gottfrieda Menzela (x 7.6.1798 - + 14.5.1879), kněze a přírodovědce působícího v Novém Městě pod Smrkem v letech 1834 - 1879. Pomník se nachází za kostelem svaté Kateřiny.

Gottfried Menzel pocházel z Krásného Lesa, z početné rodiny rolníka, který byl po mnoho let představeným obce. Ve vlastním životopise píše, jaký rád jeho otec dovedl v domě udržet a jak skoro denně četl z bible a jiných knih. Na studium svého syna ale

nepomýšlel. K tomu ho přivedl až farář Streit, a to v době, kdy bylo chlapci již 14 let. Chodil se proto na faru doučovat. Nakonec udělal zkoušku na gymnasi-um v Mladé Boleslavi, později přešel do Prahy a po šesti letech studia v Praze se přihlásil do bohoslo-veckého semináře v Litoměřicích. V roce 1824 byl vy-
svěcen na kněze a působil jako kaplan. V roce 1831 dostal katechetické místo v Liberci a už po třech letech byl jmenován fará-řem v Novém Městě pod Smrkem. Odtud se po něko-likaletém působení vydává na cestu do Severní Ame-riky. Po dvou letech se vrací s bohatými zkuše-
nostmi, které zachoval v knize o Spojených státech severoamerických, vydané v roce 1853 v Berlíně. Kniha je psána nejen z hlediska přírodovědce a etnografa, ale i svědomi-tého rádce vystěhovalcům. I přes značné zdravotní potíže se zabývá přírod-
ními vědami. Jsou známy jeho práce o flóře a fau-ně Jizerských hor (Her-
barium), o minerálech a o Lázních Libverdě.

V minulosti připomínalo jeho působení i měst-
ské museum. V sedmdesátých letech však byla exposi-
ce zlikvidována. Zničena byla Menzelova sbírka hmy-
zu, která skončila na místním smetišti. Ostatní
sbírky byly rozebrány tak, že po nich nezbyly ani
předávací dokumenty.

V dnešní době tedy připomíná působení G. Men-
zela ve městě pouze zmíněný pomník postavený na
jeho počest v roce 1884.

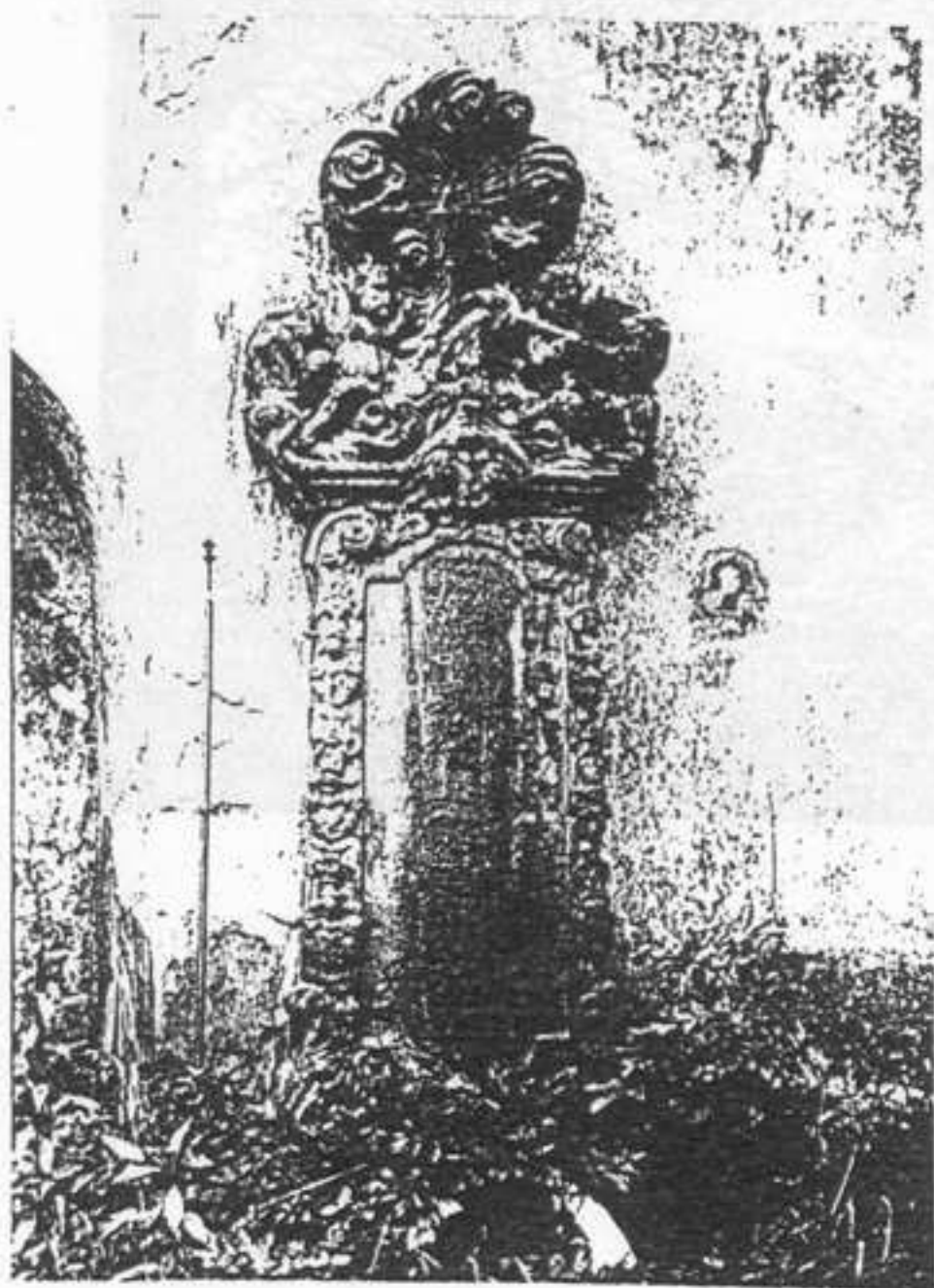
Menzelův pomník u kostela
v Novém Městě pod Smrkem

Výše uvedené řádky jsou vybrány z dokumentu vydaného ke stému výročí jeho úmrtí.

EMPÍROVÝ NÁHROBEK JOHANNA GOTTFRIEDA SCHRÖDERA

x 1.3.1754 - + 3.6.1825

bývalého námořníka a majitele místního větrného mlýna se nachází v zanedbané zahradě za dnes silně poškozeným bývalým protestantským kostelem ve Višňové. Kostel se nachází u státních hranic a od kostela vedou k náhrobku dvě cesty. První jakoby kostel zleva obchází a při troše šikovnosti lze na jízdním kole dojet až k náhrobku, pěší po příchodu ke kostelu zdolají první část udržovaného a druhou část postupně zarůstajícího schodiště, po vstupu na zanedbanou zahradu je možné náhrobek spatřit vlevo u kostelní zdi.

Empírový náhrobek
Johanna Gottfrieda Schrödera
ve Višňové

„Zde nalezl vytoužený odpočinek ctěný a vážený mistr Johan Gottfried Schröder, bývalý mlýnský mistr a svobodný domkář v Neugersdorfu. Narodil se 1. března 1754. Jeho otec Fridrich Schröder, sedlák v Lichtenbergu, matka paní Anna Marie rozená Burghardtová z Reichenau. Vyučil se mlynářské profesi a šel pak do ciziny, aby se zdokonalil. Procestoval Německo, Prusko a Holandsko. Zde vstoupil do služeb Holandsko - Východoindické plavební společnosti, jí sloužil od roku 1775 až do roku 1784 v Guinei, Kapském Městě, Mozambiku, Africe, na Madagaskaru, Cejlonu, v Madrasu, Bengálsku,

na Sumatře a na Borneu. Unaven životem mezi těmito pohanskými národy, zatoužil opět po své vlasti a v roce 1785 se vrátil ke svým. Téhož roku koupil větrný mlýn v Lichtenbergu a oženil se se ctnou pannou Annou Rozinou Niederleinovou, s níž žil deset

radostných let. Zemřela r. 1798 bezdětná. Oženil se znovu s paní Annou, ovdovělou Ulbrichovou, rozenou Burghardtovou z Türchau. Nakonec žil jako svobodný domkář v Neugersdorfu a zemřel ve víře v Ježíše Krista dne 3. června 1825 ve věku 71 let 3 měsíce a 2 dny."

Medailon s plachetnicí připomíná dobrodružné mládí J.G. Schrödera.

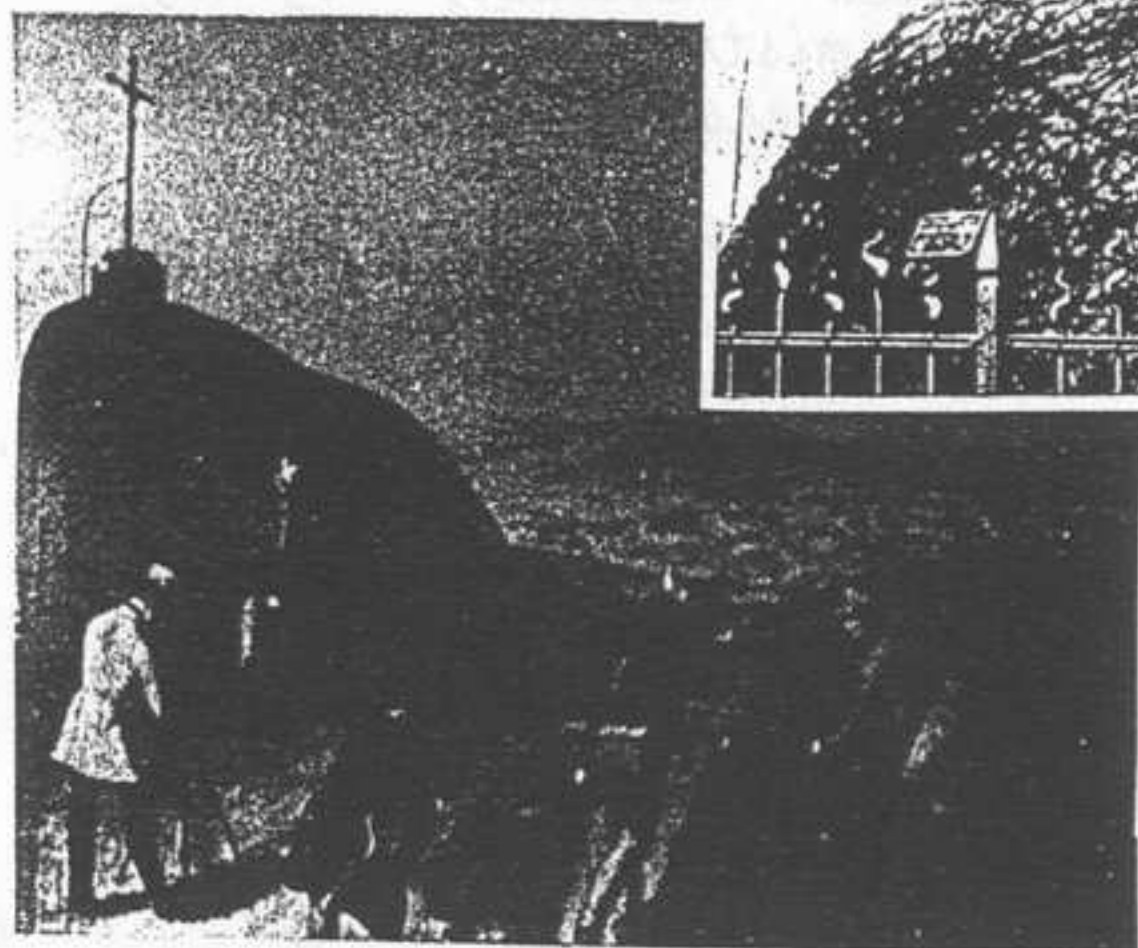
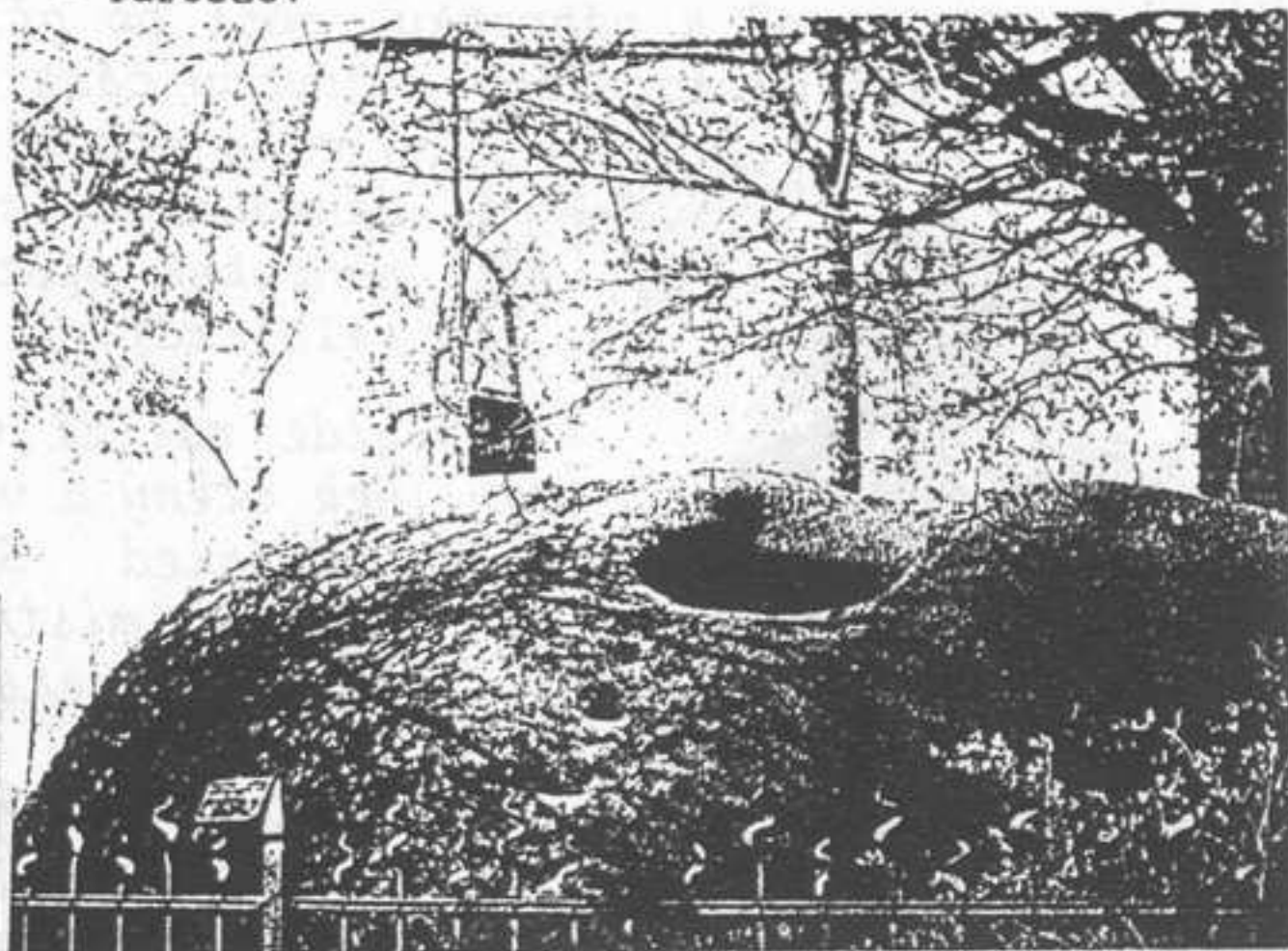
Hynek Farský

Co každý neví: Neu Gersdorf - Wyszkov (polská část Višňové)
neplést s Neugersdorfem u Rumburka
Reichenau - Bogatynia
Lichtenberg - Jasna Góra
Türchau - Turoszov

V Ý Z N A M N Á

V Ý R O Č Í

V letošním roce uplynulo právě 90 roků od chvíle, kdy se dva jablonečtí

*Dieses Wahrzeichen von Gablonz a.N.
haben durch Ankauf gesichert
Karl Siedemann
Adolf Dasche
1904*

ctihodní občané rozhodli k záchraně přírodní památky - skály se zajímavým skalním hrncem, která stála na výhodné stavební parcele. Aby nebyla zničena, koupili ji do svého vlastnictví - a tak tam stojí dodnes...

BÍLÁ SMRT
V SEDLE
HOLUBNÍKU

85. výročí

Novou malovanou tabulku Bílé smrti v sedle Holubníku zhotovil a na připravený vidlák upevnil pan František Mrva ve spolupráci s panem Michaellem Ulbrichem. Za dřevěný vidlák patří poděkování horské službě.

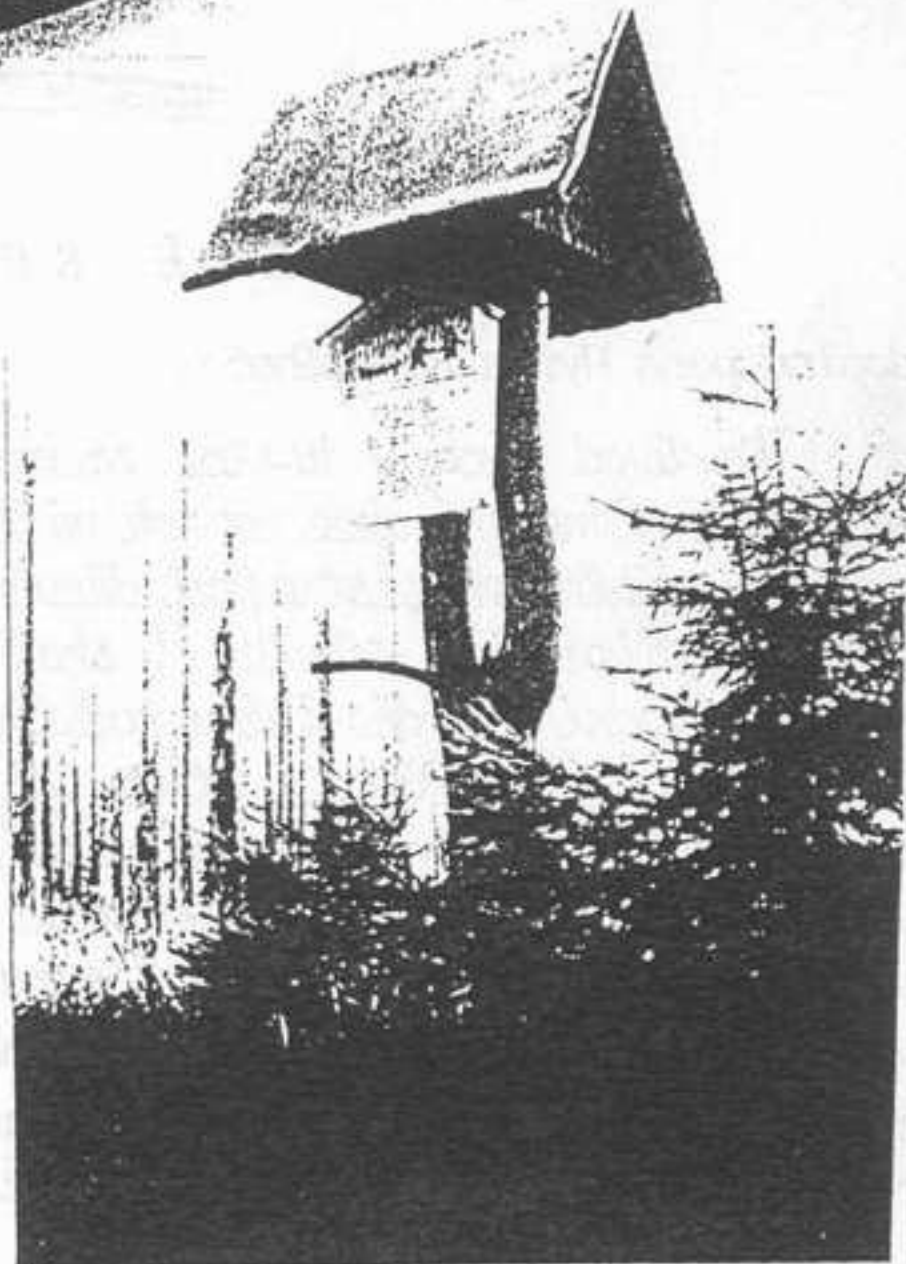
1910

V ZIMNÍ NOCI, ZA JEKOTU BOUŘE,
ZUŘÍCÍ KDYS' TU NA TÉTO HOŘE,
ZMIZELI TŘI POUTNÍCI POD SNĚHEM
A NEVĚDĚLI VŮBEC, KUDY VEN.
AŽ PO HODINÁCH, PROPADLÍ ZLÝM ÚZKOSTEM,
NALEZLI ZAS CESTU K LIDSKÝM BYTOSTEM.
PAMATUJ PROTO POUTNÍČE, ŽE V KLÍNU TĚCHTO HOR,
PŘEČASTO BÝVÁ ZIMA LITÝ TVOR !

IN WINTERSNACHT BEI STURMGEBRAUS,
EINST TOBTE ES AM TAUBENHAUS,
DA SCHNEIT' ES HIER DREI WANDRER EIN,
DIE WUSSTEN NICHT, WO AUS WO EIN.
NACH BANGEN STUNDEN ERNSTER NOT,
SIE FANDEN ENDLICH SICH'REN HORT.
DRUM WANDRER, DENK AN DIESER STELLE,
OFT IST WINTER EIN GRIMM'GER GESELLE !

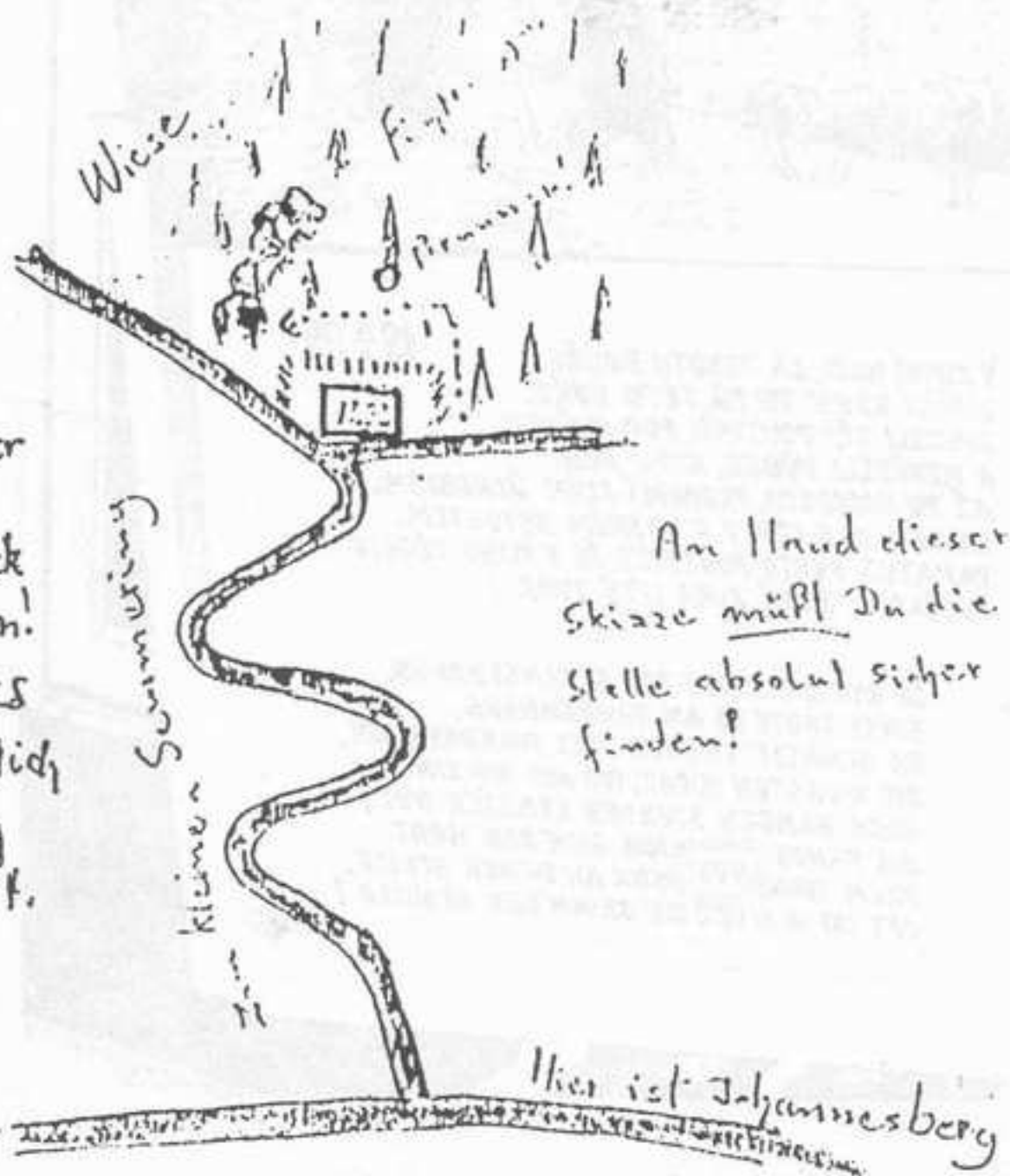
Obrázek Bílé smrti visí na svém místě na paměť šťastného záchránění hostinského pana Arzböcka, který se vydal se svými přáteli, panem Pochmannem a panem Mrasem jednoho zimního odpoledne se sáňkami na výlet z Liberce přes Kristiánov do Ferdinanda. V sedle Holubníku jej chytla křeč a nemohl jít dále. Jeho přátelé jej zabalili do kožichů, položili na sáňky a brodili se ve vysokém sněhu ve sněhové vánici Štolpišskou silnicí pro posilu. Pomoc přišla včas...

Tato noční výprava do sedla Holubníku se pokládá za první záchrannou akci v Jizerských horách, dávno před založením horské služby.

Dne 12. února tomu bude právě 35 roků, co přišla rukou vrahovou o život 23 letá Annelore Feixová z Malého Semmeringu. Málo kdo však zná skutečné místo její smrti, neboť pan doktor Nevrlý na straně 281 píše: Místo, kde ležela, bylo vzdáleno pouhých šedesát metrů od nejbližšího domu. To však není pravda, proto si každý čtenář tento příběh umísťuje do různých skalních jeskyní, kterých je v tomto lese více. Pro upřesnění otiskuji náčrtek ze sbírky pana Emila Nováka, který místo přesně popsal.

Du gehst dir von Semmering
im kleinen Semmering
hinauf. Etwa bei der
vierten Draht steht das
größere Haus Nr. 1252!
Dort gehst Du rechts in den
Weg etwa 10 m n. gleich hinter
dem Zaun steil aufwärts
in den Fichtenwald. Ein Stück
links sieht Du den Brunnen!
Und davon wieder 20 m links
ist die Felsengruppe. Ziemlich
unten ist in einer Höhlung
ein Kreuz mit Farbgemalt.
Dort lag die Leiche!

Z DOŠLÉ KORESPONDENCE

Z dopisu pana Hynka Farského:

Na úvod bych v kostce zrekapituloval svoji pomníčkářskou činnost v roce 1994 a plánované akce na rok následující:

Po důkladném sestrojení dřevěného podkladu, následného dvojího nátěru Luxolem a připevnění tabulky (shodná v provedení i barevném i textovém s tabulkou původní) k dřevěnému podkladu jsem ve dnech 19. - 20. 4. '94 instaloval Pechovu smrt. Původní strom byl značně ztrouchnivělý a navíc utrpěl zásah bleskem, a proto jsem pomníček umístil na nejbližší vhodný strom. Toto místo nemine ten, kdo se od Streitova obrázku vydá kamenitou cestou po svahu vzhůru a po vrstevnicové cestě (o poznání lepší než stoupačka po svahu) doleva. Z vrstevnicové cesty je Pechova smrt vlevo, o něco dál, než původně byla. Kvůli včasnému navrácení do hor jsem u pomníčku nespěchal s nátěrem oplechované stříšky nehledě na to, že je potřeba trochu zoxidovat, aby lépe

držel Luxol. Tento nedostatek odčiním buď na podzim '94 nebo z jara '95.

Další z mého pohledu zanedbatelná aktivita byla u pomníčku M. Hrona. Zde jsem upravil okolí a zasádkoval dřevěné špalíky pro novou desku, kterou zhotovil a instaloval Eduard Švajda.

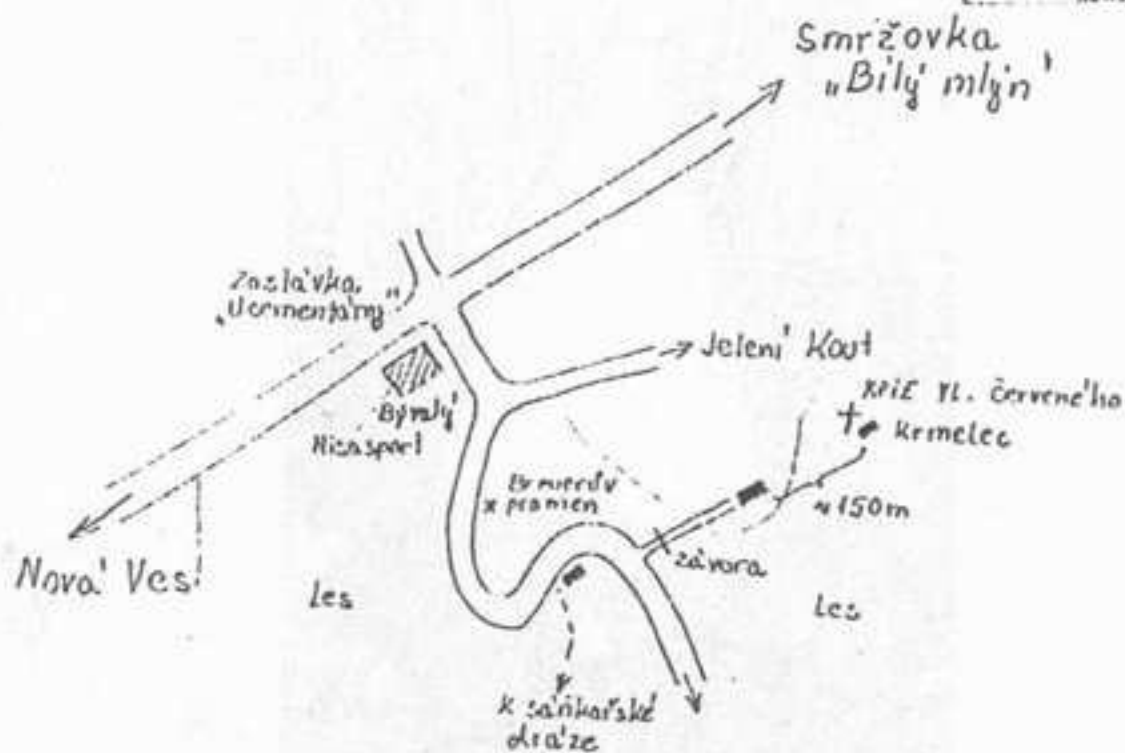
Na podzim po částech zušlechťuji pomníček lesníka Poláka na rozcestí lesních cest nad Albrechticemi u Frýdlantu v.Č. Přestože na podzim nemám mnoho času, pokusím se tomuto pomníčku dát novou tvář do října t.r., tzn. do termínu druhé podzimní akce.

Cestou k Pechově smrti jsem se zastavil u Enderova pomníčku, kde bych chtěl z jara obnovit nátěr a provést lepší upevnění celého trámku. Dále bych měl v plánu obnovu textové části u Svobodovy smrti. Když jsem z jara u tohoto pomníčku pro svoji potřebu pořizoval fotodokumentaci, byl jsem nemile překvapen.

V místech, kde silnice z Liberce do Frýdlantu v.Č. vytváří dlouhou rovinku po cca 3 km úseku zataček z Albrechtic, se v nedávné době u silnice na stromě objevil věnec vypíchaný chvojím a ozdobený umělými květinami. Neví mi známo, že by se zde v poslední době stala nějaká dopravní nehoda, ale budu pátrat dál.

Místo neštěstí u silnice kolem harcovské přehrady (viz Patron 3/94), bylo před svátkem Dušiček ozdobeno novým věnečkem.

Hynek Faršký

Pan Oldřich Lakomý z Lučan nás informuje o novém kříži, který stojí v Jelením koutě, v lesíku nad Breuerovým pramenem, poblíž modře značené cesty. V senníku u kříže ukončil svůj život myslivec Vladimír Červený ze Smržovky.

VLADIMÍR ČERVENÝ

6.9.1956 - září 1992

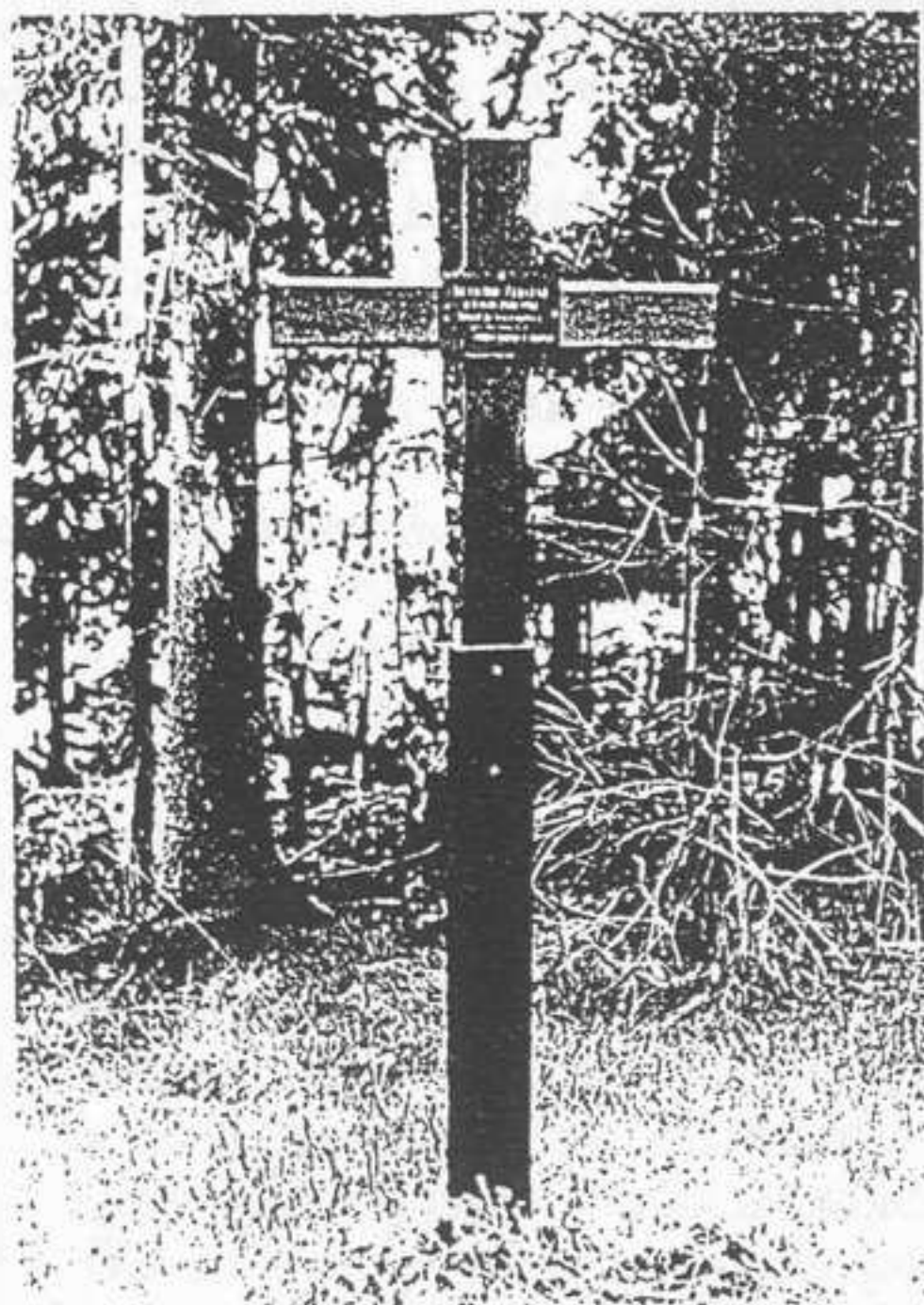
Miloval jsi lesy a myslivost
více než svůj život.

PRÁTELE MYSLIVCI ZE SMRŽOVKY

= + = + = + =

Pan Jan Pikous z Liberce nás informuje o tom, že chce uskutečnit výstavu fotografií o Jizerskohorských pomníčcích.

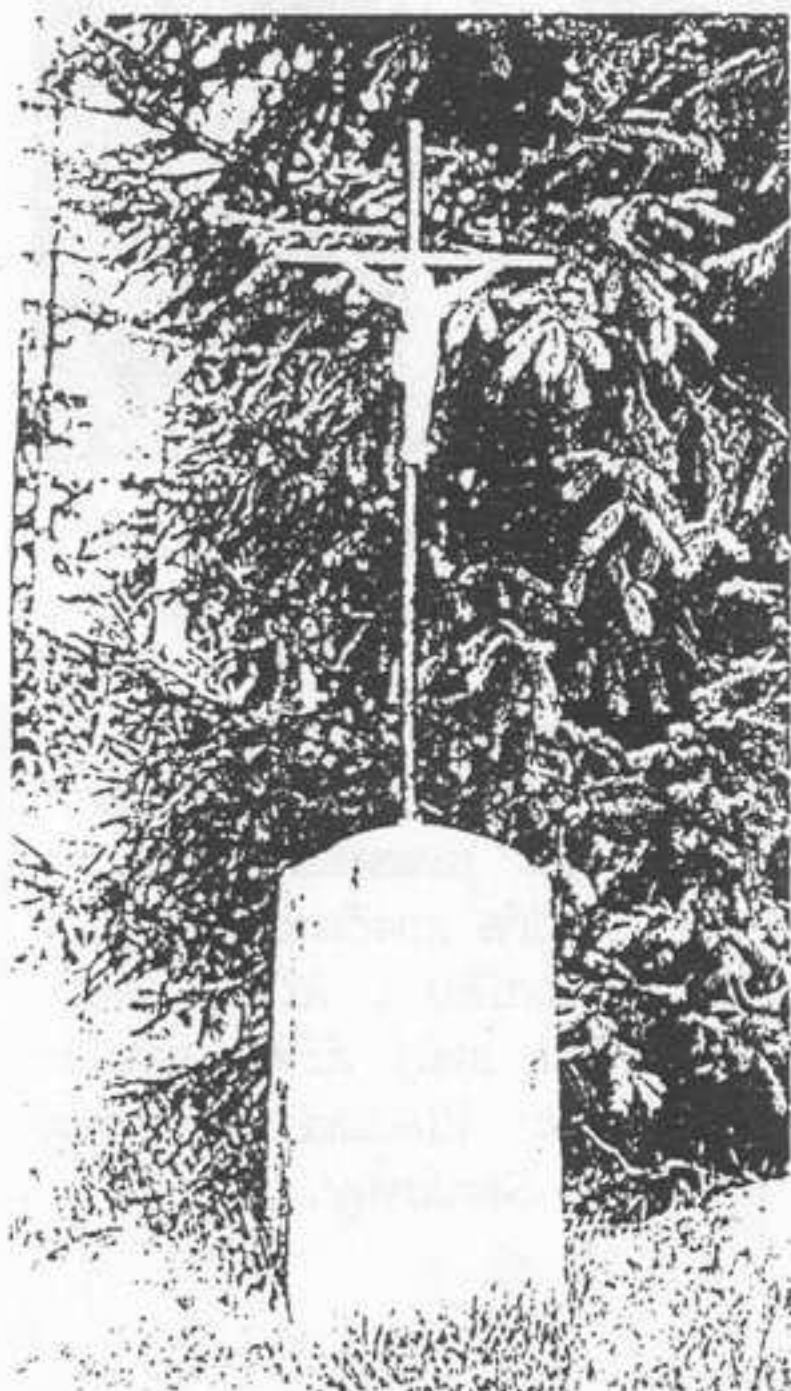
Budeme mu držet palce, aby všechno včas a pečlivě připravil a věřím, že se většina z nás přijde podívat. V době tisku tohoto vydání ještě žádné podrobnosti nejsou upřesněny, jistě se k Vám včas dostanou.

Z LETOŠNÍCH PRACÍ

MICHAEL ULBRICH

- 1) Rekonstrukce Gregorova kříže, dokončeno 29. dubna 1994
- 2) Vyzdvižení shozeného jehlanu s iniciálami K V. na Jelení stráni, provedeno 11. června 1994.

Pan Eduard Švajda zhotovil plechovou desku na pomník Miroslava Hrona. Ta snad vydrží déle, než původní, skleněná, kterou vandalové zničili...

= + = + = + =

Pár metrů od železničního přejezdu v Luhu pod Smrkem se začátkem září objevila velice pěkná zlatá tabulka vsazená do vybroušeného okénka ve stromě.

Na tomto místě
dne 20.8.1994 tragicky
zahynula naše drahá
Kateřina BEZOUŠKOVÁ
ve věku 16ti let

P a t r o n v r o c e 1 9 9 5

Rozpočet nákladů na kopírování a rozesílání spolkového informačního zpravodaje **PATRON** byl otištěn v čísle 3/94. K dnešnímu dni dostali všichni naši členové materiál v pořizovací ceně 72.20 Kč. V souvislosti s připravovaným zdražením poštovního se uvažovalo o zvýšení příspěvku. Však díky veliké laskavosti jedné osoby, která si nepřeje být jmenována, přišlo na náš účet v bance 1000 korun, proto je možno ještě příští rok zachovat příspěvek v původní výši 60 korun.

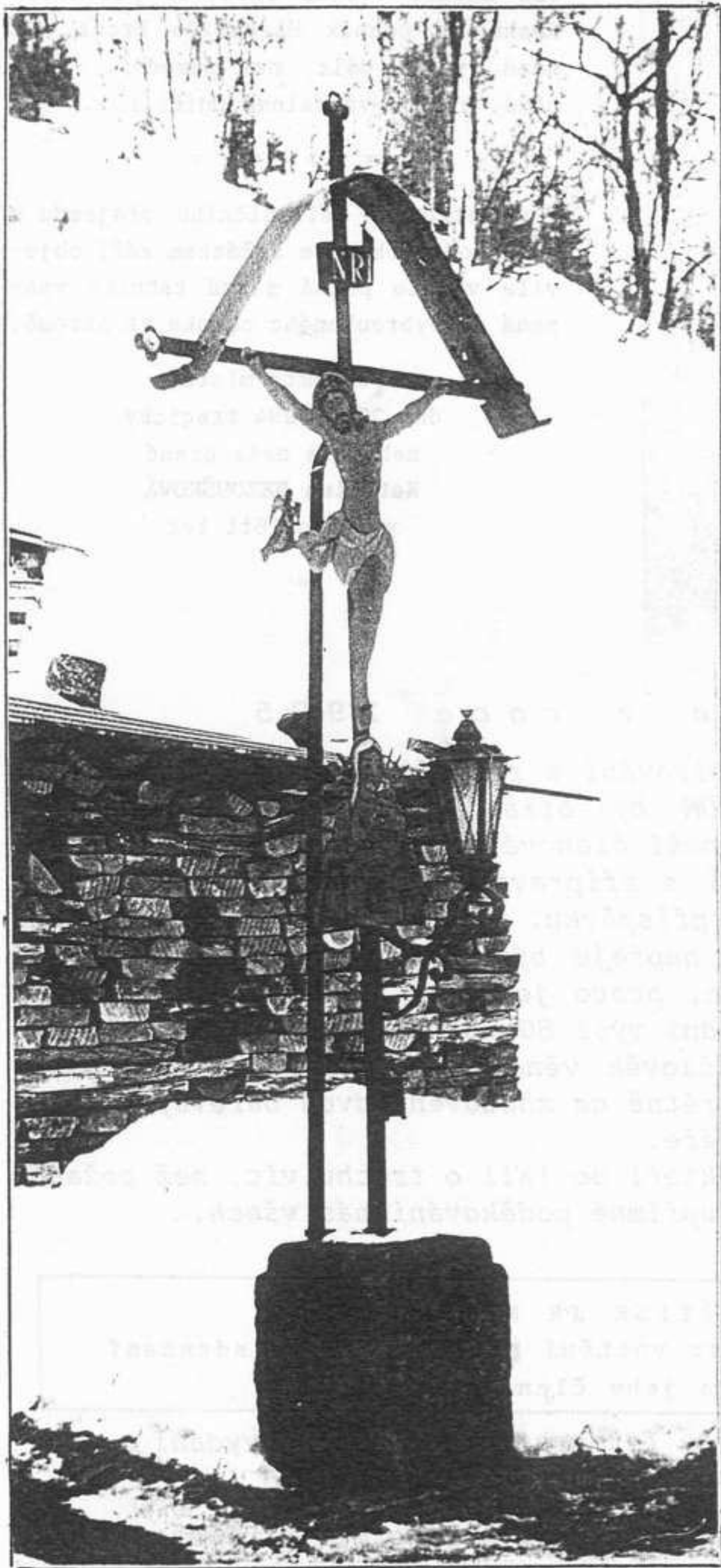
Kromě toho jiný člověk věnoval 500 korun na vylepšení pestrosti Patronů, konkrétně na zhotovení dvou barevných fotografií pro všechny čtenáře.

Oběma, i dalším, kteří poslali o trochu víc, než požadovaných 60 korun, patří upřímné poděkování nás všech.

TENTO VÝTISK JE NEPRODEJNÝ
a slouží výhradně pro vnitřní potřebu našeho sdružení
a jeho členů !

Příspěvky, články a fotografie do dalšího vydání
zašlete nejpozději do konce února 1995 !

Příští vydání bude kompletně věnováno městu Liberci,
památkám ve vnitřním městě a jeho nejbližším okolí.
Svoje náměty proto zaměřte tímto směrem !

Všem
příznivcům
Jizerskohorských
pomníčků,
členům
našeho
sdružení
i
všem
lidem
pod
horami
přejeme
radostné
prožití
Vánočních
svátků
a
šťastný
vstup
do
nového
roku

1 9 9 5